

Sygn. akt VU 1284/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant Alicja Jesion

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 13 sierpnia 2013 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

VU 1284/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 sierpnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury wnioskodawcy K. P. od dnia 1 czerwca 2013 roku. Wobec osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 roku, wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Emerytura ta wyniosła 2.014,64 zł, to jest 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej (432,78 zł = 2.163,89 zł x 20%) oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej (1.581,86 zł – 1.977,32 zł x 80%).

Do ustalenia emerytury na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 87,62%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru przez kwotę bazową w wysokości 3.080,84 zł wyniosła 2.699,43 zł. Organ uznał za udowodnione 40 lat, 5 miesięcy i 11 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 23 dni okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia obliczona zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła 2.163,89 zł.

Podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła natomiast kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego wnioskodawcy, z uwzględnieniem waloryzacji składek oraz kapitału początkowego, zaewidencjonowanego na koncie wnioskodawcy do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwania życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego. Kwota składek zaewidencjonowana na koncie wnioskodawcy z uwzględnieniem

waloryzacji wyniosła 102.330,28 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 400.897,71 zł, średnie dalsze trwanie życia - 254,50 miesięcy, zaś kwota emerytury - 1.977,32 zł.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca K. P. zakwestionował wysokość tak obliczonej emerytury oraz brak ustalenia prawa do ekwiwalentu za deputat węglowy. Wskazał, że jego emerytura jest niższa od emerytury obliczonej w decyzji z dnia 28 maja 2013 roku, w której to decyzji kwota składek zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 111.652,93 zł, a kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 444.230,43 zł. W piśmie procesowym z dnia 18 listopada 2013 roku oraz na rozprawie w dniu 8 stycznia 2014 roku wnioskodawca podniósł, że podtrzymuje odwołanie w zakresie obliczenia emerytury z uwzględnieniem waloryzacji składek oraz kapitału początkowego wskaźnikiem kwartalnym waloryzacji tak, jak w decyzji z dnia 28 maja 2013 roku i nie zgadza się z zastosowaniem przez ZUS wskaźnika rocznego waloryzacji.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan

faktyczny:

Wnioskodawca K. P. urodził się w dniu (...) roku. Decyzją z dnia 16 czerwca 2005 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 126.610,11 zł.

(dowód: kwestionariusz osobowy k. 2, decyzja z dnia 16 czerwca 2005 roku k. 15-16 -w aktach ZUS)

W dniu 7 maja 2013 roku K. P. wystąpił z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. Wniosek ten wpłynął za pośrednictwem pracodawcy K. P., (...) S.A. Oddział w W. - Usługi Zakład (...), który wskazał, że przekazuje wniosek celem rozpoznania i przyznania wnioskodawcy emerytury od dnia 1 czerwca 2013 roku. Do wniosku załączono m.in. zaświadczenie pracodawcy, że wnioskodawca nadal pozostaje w zatrudnieniu oraz nie jest w okresie wypowiedzenia umowy o pracę. Ponadto pracodawca podał, że świadectwo pracy wnioskodawcy zostanie przesłane do ZUS po rozwiązaniu umowy o pracę.

(dowód: wniosek k. 1-3, zaświadczenie k. 5 – w aktach ZUS)

W związku z powyższym wnioskiem o emeryturę Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzjami z dnia 14 maja 2013 roku:

- ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku; kapitał obliczono na kwotę 126.984,22 zł;

- ponownie ustalił kapitał początkowy wnioskodawcy z uwzględnieniem dodanego okresu składkowego w ilości 82 miesiące; kapitał początkowy wyniósł na dzień 1 stycznia 1999 roku 147.347,09 zł.

(dowód: decyzje z dnia 14 maja 2013 roku k. 21-22, 24-26 – w aktach ZUS)

Z kolei w dniu 28 maja 2013 roku ZUS wydał decyzję, którą przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia (...) roku, tj. od daty nabycia uprawnień. Wobec osiągnięcia przez wnioskodawcę wieku uprawniającego do emerytury w roku 2013 roku, wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Do ustalenia emerytury na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 87,62%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru przez kwotę bazową w wysokości 3.080,84 zł wyniosła 2.699,43 zł. Organ uznał za udowodnione 40 lat,

4 miesiące i 29 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 7 dni okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia obliczona zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła 2.160,92 zł.

Podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej stanowiła natomiast kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego wnioskodawcy, z uwzględnieniem waloryzacji składek oraz kapitału początkowego, zaewidencjonowanego na jego koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura ta stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwania życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę ubezpieczonego. Kwota składek zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 111.652,93 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 444.230,43 zł, średnie dalsze trwanie życia - 255,20 miesięcy, zaś kwota emerytury - 2.178,23 zł.

Emerytura wnioskodawcy wyniosła 2.174,76 zł, to jest 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej (432,18 zł = 2.160,92 zł x 20%) oraz 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej (1.742,58 zł = 2.178,23 zł x 80%). W decyzji określono, że wysokość świadczenia ustalona na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej jest korzystniejsza, więc wypłacana będzie emerytura w kwocie 2.178,23 zł, z tym, że wypłata emerytury zostaje zawieszona, ponieważ wnioskodawca kontynuuje zatrudnienie. Ponadto ZUS wskazał, że wysokość świadczenia ustalono wstępnie i poinformowano wnioskodawcę, że ostateczna wysokość świadczenia ustalona zostanie po zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia.

(dowód: decyzja z dnia 28 maja 2013 roku k. 18-19 - w aktach ZUS)

W dniu 10 czerwca 2013 roku do ZUS wpłynęło świadectwo pracy wnioskodawcy wysłane przez pracodawcę w dniu 4 czerwca 2013 roku, z którego wynika, że stosunek pracy wnioskodawcy ustał z dniem 31 maja 2013 roku. Ponadto pracodawca nadesłał zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu oraz zaświadczenia o okresach nieskładkowych i świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo pracy z załącznikami k. 21-26, koperta k. 27 - w aktach ZUS)

W dniu 19 czerwca 2013 roku organ rentowy wystąpił do wnioskodawcy z informacją, że ponowne ustalenie wysokości oraz podjęcie wypłaty świadczenia emerytalnego na podstawie nadesłanych przez pracodawcę dokumentów może nastąpić wyłącznie na wniosek wnioskodawcy lub jego pełnomocnika.

(dowód: pismo k. 28 — w aktach ZUS)

Wnioskodawca po otrzymaniu ww. pisma zgłosił się w dniu 24 czerwca 2013 roku do ZUS Inspektoratu w O., by wyjaśnić swą sprawę. W związku z udzielonym mu pouczeniem złożył w ZUS pismo, w którym zwrócił się z prośbą o wypłatę emerytury i przeliczenie stażu pracy na podstawie dokumentów znajdujących się w ZUS.

(dowód: wniosek k. 29 — w aktach ZUS, zeznania wnioskodawcy k. 21 odwrót, 22)

W następstwie ww. wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję.

(dowód: decyzja z dnia 13 sierpnia 2013 roku k. 31-32 - w aktach ZUS)

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Obliczając wysokość emerytury wnioskodawcy organ rentowy prawidłowo zastosował przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r Nr 153, poz. 1227), zwanej dalej ustawą o FUS. ZUS obliczył świadczenie wnioskodawcy stosując art. 183 ust. 1 i 6 ustawy o FUS, zgodnie z którymi to przepisami emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 roku, z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba

ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa i, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi:

- 1) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Wysokość emerytury wnioskodawcy obliczona na podstawie art. 53 ustawy o FUS nie została przez wnioskodawcę zakwestionowana i nie budzi ona także wątpliwości Sądu.

Wnioskodawca nie zgadza się natomiast wysokością jego emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o FUS. W myśl tego przepisu emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Przepis art. 25 ust. 1 stanowi zaś, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, **od którego przysługuje wypłata emerytury**, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175, z zastrzeżeniem art. 185.

Zasady waloryzacji składek określa art. 25 ust. 3-12 ustawy o FUS. Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który waloryzacja jest przeprowadzana, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji (art. 25 ust. 4). Waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek na ubezpieczenie emerytalne przez wskaźnik waloryzacji (art. 25 ust. 5), przy czym przepis art. 25 ust. 3 stanowi, że waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a.

Natomiast zasady waloryzacji kapitału początkowego, poczynając od dnia 1 czerwca 2000 roku, określa przepis art. 173 ust. 4 - 6a ustawy o FUS. I tak:

- pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 roku przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 rok (art. 173 ust. 4);
- drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a. 5a (art. 173 ust. 5);

- trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a (art. 173 ust. 5a).

Wreszcie art. 25a ust. 1 ustawy emerytalnej przewiduje, że przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie. Szczegółowe reguły waloryzacji kwartalnej wynikają z ust. 2-5 art. 25a ustawy, przy czym ust. 2 pkt 2 stanowi, że w przypadku ustalania wysokości emerytury w drugim kwartale danego roku ostatniej kwartalnej waloryzacji dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku.

Z przywołanych powyżej przepisów jasno wynika, że zasadą tak waloryzacji składek, jak i kapitału początkowego jest waloryzacja roczna, a waloryzacja kwartalna przewidziana w art. 25a ustawy o FUS stanowi odstępstwo od waloryzacji rocznej. Jak podkreślił Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 13 lutego 2013 roku w sprawie III AUa 757/12, LEX nr 1282781, możliwość waloryzacji kwartalnej ustawodawca wprowadził w celu zapewnienia osobom przechodzącym na emeryturę w różnych miesiącach roku, że nie będą wyłączone z waloryzacji te okresy, które nie są objęte waloryzacją roczną - pomiędzy czerwcem jednego roku, a czerwcem roku następnego. Tym samym waloryzacja kwartalna nie

dotyczy osób, których emerytura zostaje ustalona w czerwcu danego roku, gdyż ich składki i kapitał na dzień 1 czerwca zostały zwaloryzowane wskaźnikiem rocznym, a więc za cały rok poprzedzający ustalenie emerytury. Dodać trzeba, że przepisy art. 25 i 25a ustawy o emeryturach i rentach nie naruszają zasady równości wobec prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację ubezpieczonych w zależności od miesiąca przechodzenia na emeryturę, co jest cechą relewantną (por. ww. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 sierpnia 2012 roku, III AUa 325/12, LEX nr 1216319).

W niniejszej sprawie decyzją z dnia 28 maja 2013 roku ZUS ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy na dzień (...) roku i obliczając tę wysokość na podstawie art. 26 ustawy o FUS uwzględnił zwaloryzowaną kwotę składek oraz kapitału początkowego z zastosowaniem rocznych wskaźników waloryzacji za lata 1999-2011 oraz wskaźników waloryzacji kwartalnych za I, II, III i IV kwartał 2012r. Jednakże ustalona w ten sposób wysokość emerytury nie była ostateczna, albowiem wnioskodawca kontynuował zatrudnienie i wypłata świadczenia została zawieszona. Ostateczną wysokość emerytury wnioskodawcy ustalono na dzień 1 czerwca 2013 roku decyzją z dnia 13 sierpnia 2013 roku i od tego dnia podjęto wypłatę świadczenia. Przy obliczeniu emerytury na podstawie art. 26 ustawy o FUS ZUS uwzględnił zwaloryzowaną kwotę składek oraz kapitału początkowego z zastosowaniem rocznych wskaźników waloryzacji za lata 1999 - 2012. W świetle rozważań poczynionych wyżej zaskarżona decyzja jest więc prawidłowa. Sąd Okręgowy podziela przy tym argumentację zaprezentowaną przez pełnomocnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rozprawie w dniu 8 stycznia 2014 roku, że skoro w przepisie art. 25 ust. 1 ustawy o FUS mowa jest o wypłacie emerytury, a nie o przyznaniu prawa do świadczenia (które wnioskodawca nabył wcześniej), to prawidłowo organ rentowy zastosował w zaskarżonej decyzji roczną waloryzację kapitału i składek.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.